

Expunere de motive

Alegerile pentru Senat și Camera Deputaților sunt reglementate de Legea nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente, cu modificările și completările ulterioare, respectiv de Legea nr. 288/2015 privind votul prin corespondență, precum și modificarea și completarea Legii nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente.

Potrivit art. 6 alin. (1) și (2) din Legea nr. 208/2015, alegerile se desfășoară într-o singură zi, care poate fi numai duminica, iar aducerea la cunoștință publică a datei alegerilor se face cu cel puțin 90 de zile înainte de ziua votării, prin publicarea în Monitorul Oficial al României, Partea I, a hotărârii Guvernului privind data alegerilor.

În conformitate cu prevederile art. 63 alin. (1) din Constituția României, republicată, durata mandatului Camerelor Parlamentului este de 4 ani. Art. 63 alin. (2) din legea fundamentală, stabilește că alegerile pentru Camera Deputaților și pentru Senat se desfășoară în cel mult 3 luni de la expirarea mandatului sau de la dizolvarea Parlamentului.

Deși, textele menționate nu stabilesc nici începutul și nici sfârșitul mandatului Parlamentului, potrivit prevederilor art. 63 alin. (3) din Constituție, acesta se calculează în funcție de data expirării mandatului Parlamentului în curs și de data alegerilor. Astfel, Parlamentul nou ales se întrunește la convocarea Președintelui României, în cel mult 20 de zile de la alegeri, acest termen curgând de la data stabilită pentru desfășurarea alegerilor parlamentare. Totodată, data stabilită prin decret prezidențial pentru convocarea Parlamentului nou ales reprezintă data de la care începe să curgă termenul de 4 ani, respectiv data de la care începe mandatul Parlamentului nou ales și se finalizează mandatul fostului Parlament.

Prin decretul prezidențial nr. 1134/2016, Parlamentul ales la data de 11 decembrie 2016 a fost convocat la data de 20 decembrie 2016. Prin urmare, limitele temporale normale ale mandatului actualului Parlament sunt 20 decembrie 2016 - 20 decembrie 2020. Întrucât, excepțiile de la durata de 4 ani a mandatului Parlamentului în sensul scurtării acestuia sunt strict prevăzute de Constituție, rezultă că pentru a determina datele posibile pentru organizarea alegerilor parlamentare, termenul de 20 de zile prevăzut de art. 63 alin. (3) din Constituție, trebuie calculat înapoi începând de la data de 20 decembrie 2020 (*acest termen de drept public se calculează pe zile calendaristice în sensul că se include în termen și ziua în care el începe să curgă și ziua când se împlinește – a se vedea și Deciziile Curții Constituționale nr. 233/1999, nr. 89/2010 și nr. 646/2018*). Prin urmare, alegerile parlamentare nu pot avea loc mai devreme de 6 decembrie 2020.

Pe de altă parte, în conformitate cu prevederile art. 63 alin. (2) din Constituția României, alegerile pentru Camera Deputaților și pentru Senat se desfășoară în cel mult 3 luni de la expirarea mandatului sau de la dizolvarea Parlamentului.

Astfel, potrivit cadrului legal actual, data limită pentru organizarea următoarelor alegeri parlamentare, în ipoteza în care nu devine incidentă nicio situație din cele ce conduc la prelungirea de drept a mandatului Parlamentului, este data de 15 martie 2021.

Așadar, stabilirea datei alegerilor parlamentare comportă o marjă largă de apreciere, lăsată conform Legii nr. 208/2015, cu modificările și completările ulterioare, în competența Guvernului.

De la această regulă a existat cel puțin o excepție în anul 2004, când, prin Legea nr. 373/2004, data alegerilor parlamentare a fost stabilită în ziua de 30 noiembrie 2004.

Or, în contextul actual, dată fiind importanța datei alegerilor pentru desfășurarea întregului proces electoral, se impune cu atât mai mult ca Parlamentul să rețină această competență, urmând ca prin derogare de la prevederile art. 6 alin. (2) din Legea nr. 208/2015, cu modificările și completările ulterioare, să stabilească, prin lege organică, data alegerilor pentru Senat și Camera Deputaților.

Un argument în plus este acela că potrivit Legii nr. 84/2020, mandatele autorităților locale vor expira în data de 1 noiembrie 2020. Întrucât alegerile locale trebuie să se desfășoare înaintea datei de 1 noiembrie 2020, rezultă că perioada electorală aferentă alegerilor locale se va suprapune cu cea aferentă alegerilor parlamentare, ceea ce va genera dificultăți pentru autoritățile însărcinate cu organizarea scrutinelor, precum și o posibilă stare de confuzie în rândul electoratului

Totodată, pe lângă suprapunerea perioadelor electorale determinată de prelungirea mandatului autorităților locale, situația în care ne regăsim impune creșterea celerității operațiunilor electorale, fără a afecta drepturile electorale. Prin urmare, propunem ca perioada electorală să fie de cel mult 60 de zile, termenele electorale să fie reduse la jumătate, iar termenul pentru depunerea candidaturilor în circumscripțiile electorale din țară și durata campaniei electorale fiind exceptate. Termenul pentru depunerea candidaturilor în circumscripția electorală a cetățenilor români cu domiciliul sau reședința în afara țării va fi similar cu cel pentru depunerea candidaturilor în țară, iar data desemnării magistraților în birourile electorale de circumscripție va fi devansată pentru a permite constituirea rapidă a acestor organisme electorale.

În mod similar cu Legea nr. 84/2020, numărul minim al semnăturilor de susținere necesar pentru înregistrarea candidaturilor va fi redus la jumătate, acestea putând fi colectate și depuse prin mijloace electronice.

Nu în ultimul rând, având în vedere că reducerea termenelor electorale nu va permite transmiterea buletinelor de vot prin corespondență în timp util, propunem ca acestea să fie descărcate de pe site-ul Autorității Electorale Permanente, pe baza unor date de autentificare comunicate prin intermediul documentației de vot prin corespondență.

Inițiatori:

Ciolacu J. Marcel PSD

POPESCU-TĂRICEANU CĂLIN ALDE

CSEKE ATTILA

USMR
D

